

Врз основа на член 56 став 7 од Законот на културното наследство („Службен весник на Република Македонија” бр. 20/04), министерот за култура донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ И ПРОГРАМАТА ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТ ЗА ДОБИВАЊЕ НА ЛИ-
ЦЕНЦА ЗА АРХЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА И ЗА ОБРАЗЕЦОТ
НА ЛИЦЕНЦАТА

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот и програмата за полагање испит за добивање на лиценца за археолошки истражувања (во натамошниот текст: испитот), како и образецот на лиценцата за археолошки истражувања (во натамошниот текст: образецот на лиценца).

Член 2

Испит се полага според Програмата за полагање испит за лиценца за археолошки истражувања (во натамошниот текст: Програма), која е составен дел на овој правилник.

Член 3

Испитот се полага пред Комисија за полагање испит за лиценца за археолошки истражувања (во натамошниот текст: Комисија).

Комисијата е составена од претседател и четири членови, кои се именуваат за период од четири години, со можност за повторно именување.

Претседателот и членовите на Комисијата се именуваат од редот на научните и стручните работници од областа на археологијата и заштитата на културното наследство, со тоа што претседателот и најмалку два члена на Комисијата се од редот на лицата со статус на овластен истражувач.

Претседателот на Комисијата раководи со работата на Комисијата и се грижи за правилна работа на истата.

Комисијата има секретар, кој ги врши административните работи за спроведување на испитот.

Член 4

Испитот се состои од два дела, и тоа:

1. Одбрана на писмено изработена стручна тема - основен план за систематско археолошко истражување, со мерки на заштита на наоѓалиштето и наодите; и

2. Познавање на прописите за заштита на археолошкото наследство, утврдени со Програмата од член 2 од овој правилник.

Првиот дел на испитот во смисла на став 1 точка 1 од овој член се води по тематските целини содржани во доставениот план за истражувањата, особено во поглед на идентификацијата на подрачјето што е предмет на истражувањето, целта на истражувањето, очекуваните резултати, организацијата на истражувањето, планираните мерки на заштита на наоѓалиштето и наодите, системот на документирањето и други прашања во врска со предложената методологија на истражувањето.

Вториот дел на испитот во смисла на став 1 точка 2 од овој член се води по прашања уредени со меѓународните и националните прописи од областа на заштитата на културното наследство, предметни за археолошкото наследство.

Прашањата за вториот дел на испитот ги подготвува Комисијата.

Член 5

Кандидатот за полагање на испитот поднесува писмена пријава до Комисијата од член 3 од овој правилник.

Кон пријавата од став 1 од овој член се поднесува:

1. Биографија;
2. Доказ за завршено високо образование од областа на археологијата, односно историја на уметноста со археологија -оверен препис на диплома или уверение, односно нострифицирана диплома;
3. Извод од матичната книга на родените не постар од шест месеци;
4. Предлог на два наслова на теми за изработка на стручна тема - основен план за систематско археолошко истражување, со мерки на заштита на наоѓалиштето и наодите, за неистражени или делумно истражени археолошки локалитети во Република Македонија.

Кандидатот кој е во работен однос кон пријавата поднесува и потврда за работното искуство.

Член 6

Комисијата ги разгледува пријавите според редоследот на пристигнувањето, при што на записник констатира дали секоја пријава е комплетна во смисла на член 5 од овој правилник и дали пријавениот кандидат ги исполнува условите за полагање на испитот.

За кандидатот кој ги исполнува условите за полагање на испитот, Комисијата ја утврдува стручната тема.

Кандидатот се известува за избраната тема најдоцна петнаесет дена од денот на изборот на истата.

Доколку од страна на Комисијата не бидат прифатени предложените наслови на темите, односно таа не изврши избор на темата, кандидатот писмено се известува за причините за неприфаќањето.

Во случаите од став 4 од овој член, кандидатот може повторно да предложи два наслова на теми, во рок определен од Комисијата.

Доколку кандидатот не постапи во смисла на став 5 од овој член ќе се смета дека се откажал од полагањето на испитот.

Член 7

Времето потребно за изработка на темата не може да трае повеќе од шест месеци, сметано од денот на приемот на известувањето од член 6 став 3 од овој правилник.

Изработената тема се доставува во шест примероци.

Доколку кандидатот не ја достави темата во рокот од став 1 од овој член ќе се смета дека се откажал од полагањето на испитот.

Член 8

Претседателот на Комисијата го определува времето и местото за полагање на испитот, при што се има предвид оддалеченоста од каде што доаѓа кандидатот и неговото ангажирање во работно време, доколку е во работен однос.

Како место на кое ќе се полага првиот дел на испитот може да се определи и археолошкиот локалитет на кој се однесува стручната тема што е предмет на одбрана.

Меѓу првиот и вториот дел на испитот има пауза од најмалку три дена.

Кандидатот се известува писмено еден месец пред одржувањето на испитот, за терминот и местото на одржувањето на испитот.

Член 9

Кандидатот кој нема да дојде да го полага испитот или дојде, а не полага, ќе се смета дека испитот не го полагал.

Кандидатот може да го одложи испитот пред тој да започне.

Полагањето на испитот може да се одложи поради болест, несреќа, смртен случај во семејството или други оправдани причини за кои кандидатот до Комисијата доставува писмени докази.

За продолжување на рокот за полагање на испитот одлучува Комисијата.

По одобреното продолжување на испитот, кандидатот продолжува да го полага испитот.

Член 10

Кандидатот кој го започнал првиот дел на испитот или примил прашања од вториот дел на испитот и се откаже од полагање, ќе се смета дека не го положил испитот.

Член 11

Резултатот од првиот дел на испитот Комисијата го оценува со „одбранил“ или „не одбранил“.

Доколку кандидатот не ја одбранил стручната тема, се смета дека не положил.

Кандидатот од став 2 од овој член може да полага на истата тема само уште еднаш во рок од три месеци од денот на полагањето, со поднесување на нова пријава.

Кандидатот кој не го положил првиот дел на испитот не може да го полага вториот дел на испитот.

Член 12

Резултатот од вториот дел на испитот Комисијата го оценува со „положил“ или „не положил“.

Кандидатот кој не ќе го положи вториот дел на испитот може да го полага истиот најмногу уште два пати за време од дванаесет месеци, со поднесување на нова пријава.

Член 13

Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел на испитот се јавни.

Резултатот од полагањето на кандидатот му се соопштува веднаш по завршувањето на односниот дел на испитот.

За положениот испит на кандидатот веднаш му се издава потврда.

Член 14

За време на испитот се води записник за секој кандидат поодделно.

Во записникот се запишуваат датумот и местото на полагањето, личните податоци на кандидатот, составот на Комисијата, насловот на стручната тема, прашањата и констативните резултати од полагањето на испитот.

Записникот го потпишуваат претседателот, членовите и секретарот на Комисијата.

Член 15

На кандидатот кој го положил испитот лиценцата за археолошки истражувања (во натамошниот текст: лиценца) му се издава најкасно петнаесет дена по завршувањето на испитот.

Лиценцата се издава на образец А-4 формат на специјална хартија во мермер-меланж кашмир боја, со сув печат на Министерството за култура.

Образецот на лиценцата е составен дел на овој правилник.

Член 16

Издадената лиценца се заменува со нова:

1. Кога има промена на личните податоци на нејзиниот носител;
2. Кога поради дотраеност или оштетување стане неупотреблива;
3. Кога е изгубена или на друг начин нејзиниот носител останал без неа.

Во случаите од став 1 точка 1 и 2 од овој член, претходно издадената лиценца се доставува веднаш до Министерството за култура заради нејзино поништување.

Поништувањето на лиценцата се врши од тричлена комисија, определена од редот на вработените во Министерството за култура.

Изгубената односно исчезнатата лиценца носителот ја пријавува во Министерството за култура, најдоцна во рок од дваесет и четири часа.

Член 17

Евиденцијата која се води за секоја лиценца што е издадена или заменета според одредбите на овој правилник содржи: реден број, име и презиме на лицето на кое му се издава лиценцата, датум на издавањето на лиценцата и рубрика за забелешки во која се запишуваат измените на податоците.

Редниот број од евиденцијата под кој е извршен уписот на податоците се впишува во лиценцата како нејзин регистарски број.

Член 18

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 30-4560/3
11 јули 2005 година
Скопје

Министер за култура,
Благој Стефановски, с.р.



Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

Врз основа на член 56 став 5 од Законот за заштита на културното наследство ("Службен весник на Република Македонија" бр. 20/04), Министерството за култура издаде

Л И Ц Е Н Ц А

за археолошки истражувања

на

ЕМБГ _____

Со добивање на оваа лиценца носителот се здобива со статус на овластен истражувач и права врз иста основа согласно со закон

Рег. бр. _____

Во Скопје, _____ година



Министер за култура

ПРОГРАМА
ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТ ЗА ДОБИВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА ЗА АРХЕОЛОШКИ
ИСТРАЖУВАЊА

I - ТЕМИ ЗА СТРУЧНИОТ ДЕЛ НА ИСПИТОТ

1. Анализа на топографски карти, фотограметриски снимки, геолошки карти, урбанистички планови и библиографија за одредено археолошко наоѓалиште;
2. Видови на археолошки истражувања (рекогносцирање; сондажни и систематски ископувања);
3. Техники и методи за археолошките истражувања: рекогносцирање и ископување (систем на ископи);
4. Основни принципи во археологијата за дефинирање на хронологијата и културната припадност на наоѓалиштето;
5. Идентификација на археолошки наоѓалишта и наоди во рамки на одреден културен хоризонт за утврдување на апсолутна и/или релативна хронологија;
6. Поими и видови на археолошки наоди (недвижни/движни);
7. Помошни науки во археологијата и други научни дисциплини;
8. Учеството на природните науки во археолошките истражувања за одредување на апсолутна хронологија на наодите;
9. Механички, физички и електронски методи на детекција;
10. Подготовка и организација на археолошки ископувања;
11. Археолошко ископување на големи површини (населби, утврдувања);
12. Археолошко ископување на некрополи според типологијата на гробните конструкции;
13. Селекција, класификација и теренско евидентирање на движни археолошки наоди;
14. Видови на теренска археолошка документација;
15. Анализа и интерпретација на резултатите од ископувањата;
16. Предлог мерки за заштита на недвижни и движни археолошки наоди по завршување на систематското истражување на наоѓалиштето;
17. Примена на компјутерската техника во археолошките истражувања.

II - ТЕМИ ЗА НОРМАТИВНИОТ ДЕЛ НА ИСПИТОТ

1. Меѓународни прописи
 - (а). Конвенција за заштита на културните добра во случај на вооружен судир, од 14 мај 1954 година;
 - (б). Прв протокол на Хашката конвенција од 1954 година, од 14 мај 1954 година;
 - (в). Втор протокол на Хашката конвенција од 1954 година, од 26 март 1999 година;
 - (г). Конвенција за мерките за забрана и спречување на недозволен извоз, увоз и пренос на сопственост на културните добра, од 17 ноември 1970 година;
 - (д). Европска конвенција за заштита на археолошкото наследство, од 6 мај 1969 година;
 - (е). Ревидирана европска конвенција за заштита на археолошкото наследство, од 16 јануари 1992 година;
 - (ж). Европска конвенција за заштита на архитектонското наследство, од 3 октомври 1985 година;
 - (з). Конвенција за заштита на подводното културно наследство, од 6 ноември 2001 година.
2. Национални прописи
 - (а). Закон за заштита на културното наследство;
 - (б). Закон за музеите;

(в). Закони од допирните области:

- Кривичен законик
- Закон за просторно и урбанистичко планирање
- Закон за градење
- Закон за минералните суровини

(г). Подзаконски акти за археолошкото наследство.